

ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457
กรณีศึกษา : อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์¹

INTERNAL LEADERSHIP AND MOTIVATION INFLUENCE THE ROLE.
THE CHIEF OF THE HOUSE UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE.
CHARACTERISTICS ACT B.E. 2457 CASE STUDY : WICHIANBURI
DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE

อภิวิชญ์ ศรีโกภา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (2) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.5 อายุ 26 – 45 ปี ร้อยละ 22 สถานภาพสมรส ร้อยละ 49 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 38.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 23.8 และอาชีพลูกจ้าง/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 39.8

ระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.45

ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ แรงจูงใจภายใน บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้าน

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 กรณีศึกษา : อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโท หลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

This research is quantitative research. Objectives (1) to study role levels The elders under the Local Administrative Characteristics Act B.E. 2457 (1914), Wichianburi District, Phetchabun Province (2) to study leadership and internal motivations influenced the role of Kamnan. Under the Local Administrative Characteristics Act B.E. 2457 (1914) Wichianburi District, Phetchabun Province The samples used in the research were 400 people in Wichian Buri district. Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis

The results showed that the majority of respondents were male. 51.5% aged 26 - 45 years old 22% marital status 49% primary education 38.8% average monthly income 10,000 baht or more 23.8% and careers of government employees/officials 39.8 percent

Kamnan role level The chief of the house under the Local Administrative Characteristics Act B.E. 2454 was the highest level. It has a combined average of 4.45.

Internal leadership and motivation influence the role. The chief of the house under the Local Administrative Characteristics Act B.E. 2457 (1914) in Wichianburi District, Phetchabun Province, was statistically significant at 0.05.

Keywords : Leadership Internal motivation, the role of the elders.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบการปกครองของราชอาณาจักรไทย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปกครองระดับหมู่บ้านและตำบล ได้มีการทดลองตั้งผู้ใหญ่บ้านและกำนันขึ้นปกครองหมู่บ้านและตำบลเป็นครั้งแรกที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2435 นอกจากนี้สมเด็จพระมหาพรตเจ้าคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกายของกระทรวงมหาดไทยยังได้ออกตรวจราชการหัวเมืองต่างๆ เอง ต่อมาเมื่อเห็นว่าการทดลองตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านประสบผลสำเร็จ จึงได้วางรูปแบบการปกครองระดับหมู่บ้านตำบล เรียกว่า “การปกครองท้องถิ่น” อย่างเป็นทางการ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น ร.ศ. 116 ขึ้นใช้บังคับทั่วประเทศเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม ร.ศ. 116 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ยกเลิกและประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช 2457 ใช้เป็นหลักในการการจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้าน จนถึงปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความเป็นมาที่ยาวนานมีความใกล้ชิด และมีความสำคัญกับราษฎรในพื้นที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่และอยู่ใกล้ชิดประชาชน ทำให้รู้ถึงปัญหาในพื้นที่เป็นอย่างดี

คำถามในการวิจัย

1. ระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายใน มีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 กรณีศึกษา: อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน
3. บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทตามตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ตัวแปรต้น

ภาวะผู้นำ

1. ผู้นำแบบมุ่งงาน
2. ผู้นำแบบมุ่งคน
3. ผู้นำแบบทำงานเป็นทีม

แรงจูงใจภายใน

1. ด้านความต้องการสิ่งที่ท้าทาย
2. ด้านความสนใจและเพลิดเพลิน
3. ด้านความเป็นตัวของตัวเอง
4. ด้านความต้องการมีความสามารถ
5. ด้านความมุ่งมั่น

ตัวแปรตาม

บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457

1. ด้านการปกครองประชาชน
2. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย
3. ด้านการดูแลรักษาสิ่งสาธารณประโยชน์
4. ด้านอำนวยความสะดวก
5. ด้านการบริการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อสำรวจตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 122,643 คน เมื่อใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย

1. ปัจจัยภาวะผู้นำ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ผู้นำแบบมุ่งงาน ผู้นำแบบมุ่งคน และผู้นำแบบทำงานเป็นทีม
2. ปัจจัยแรงจูงใจภายใน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการสิ่งที่ท้าทาย ด้านความสนใจและเพลิดเพลิน ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความต้องการมีความสามารถ และด้านความมุ่งมั่น

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครองประชาชน ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านดูแลรักษาสิ่งสาธารณประโยชน์ ด้านอำนวยความสะดวกชุมชน และด้านการบริการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำ

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจภายใน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale ซึ่งจะมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความคิดเห็น 5 ระดับ เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก

ระดับ 3 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายความว่า มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัยมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

เป็นการหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา แนวคิด สำนวนภาษา การใช้ข้อความที่ถูกต้อง และสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนจะนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือกับกลุ่มทดสอบ

ความน่าเชื่อถือ (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha) ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อมีค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในการเก็บข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมีจำนวน 400 คน โดยจะดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำการส่งแบบประเมินชุดจริงที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วให้แก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำคะแนนที่ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย
 - 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำ ทั้ง 3 ด้าน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.3 วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจภายใน ทั้ง 5 ด้าน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.4 วิเคราะห์ระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 5 ด้าน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 1.5 วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency)

การวัดระดับตัวแปร โดยการนำค่าคะแนนคำถามที่สูงที่สุดในแบบประเมินลบกับค่าคะแนนที่น้อยที่สุดในแบบประเมินและนำมาหารด้วยจำนวนขั้น จากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับมากที่สุด กลุ่มระดับมาก กลุ่มระดับปานกลาง กลุ่มระดับน้อย และกลุ่มระดับน้อยที่สุด โดยในการแบ่งช่วงแต่ละระดับขั้น ด้วยวิธีหาความกว้างของอันตรภาคชั้นและใช้สูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	จัดอยู่ในกลุ่มระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	จัดอยู่ในกลุ่มระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	จัดอยู่ในกลุ่มระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	จัดอยู่ในกลุ่มระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	จัดอยู่ในกลุ่มระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กำหนดตามเกณฑ์ดังนี้

$r \geq 0.8$	หมายถึงระดับความสัมพันธ์สูง
$0.6 \leq r < 0.8$	หมายถึงระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
$0.4 \leq r < 0.6$	หมายถึงระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างปานกลาง
$0.2 \leq r < 0.4$	หมายถึงระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
$r < 0.2$	หมายถึงระดับความสัมพันธ์ต่ำ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้ประชากรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 122,643 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรการหาขนาดตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ด้วยระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยการเลือกประชากร แต่ละตำบลมาเป็นตัวอย่าง โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละตำบล จะใช้วิธีแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Proportionate) โดยเลือกบ้านที่มีประชากรอยู่อาศัย อยู่เกิน 5 คน หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามที่ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ ตามแนวคิดของ Cronbach จำนวน 30 ตัวอย่าง ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือเครื่องมือพบว่ามีความน่าเชื่อถือในระดับสูงมีค่าการทดสอบที่ 0.916 เมื่อได้รับข้อมูลการกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงนำไปวิเคราะห์อธิบายข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าประชากรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.5 ส่วนใหญ่มีอายุ 26 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 22 สถานภาพการสมรสมีสถานสมรส คิดเป็นร้อยละ 49 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.8 และอาชีพส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง/เจ้าหน้าที่ของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 39.8

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.730 เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำรายด้านแล้วพบว่า ผู้นำแบบมุ่งคนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และผู้นำแบบทำงานเป็นทีมค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.739 เมื่อพิจารณาภาวะแรงจูงใจภายในรายด้านแล้วพบว่า ความสนใจและผลิตผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และความเป็นตัวของตัวเอง มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.537 เมื่อพิจารณาบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รายด้านแล้วพบว่า ด้านดูแลรักษาสิ่งสาธารณประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และด้านการปกครองประชาชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า ระดับบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.418 เนื่องจากอำเภอวิเชียรบุรีได้กำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประจำทุกเดือนเพื่อรับทราบข้อสั่งการของทางราชการจากหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ ในระดับอำเภอ อีกทั้งยังมีปลัดอำเภอ

ประจำตำบลคอยเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยมั่นใจ และถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติลักษณะ พ.ศ. 2457 ที่ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไว้

สมมติฐานที่ 2 ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำและแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยในด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.730 และในด้านแรงจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.739 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้ที่จะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องเป็นผู้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตัว อาสาเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทำงานแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนภายในหมู่บ้าน หรือตำบลของตนเอง อีกทั้งยังต้องปฏิบัติตามข้อสั่งการของทางราชการที่สั่งการลงไปอีกด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. กรมการปกครองควรจัดอบรมหลักสูตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่พึงจะได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอให้เป็นปัจจุบัน เพราะจะทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีความรู้ และความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
2. การเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันปริมาณงานที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้รับมีมากมายหลายด้าน เช่น ด้านพื้นที่ ด้านนโยบายรัฐบาล ข้อสั่งการเร่งด่วน จึงควรเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสำรวจความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อบทบาทการเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 ในอำเภอข้างเคียง เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่ามีความแตกต่างหรือสอดคล้องกัน

บรรณานุกรม

Amabile, T.A. et al. (1994) . Thework preference inventory:Assessingintrinsic and extrinsic motivation orientation. Jorunal of personality and Social Psychology

Deci, E.L. and R.M. Ryan. (1990). Intrinsic motivation and self-determination in human behavior. New York: Plenum.

Hater, S. (1981). A new self-report scale of intrinsic versus extrinsic orientation in the classroom: Motivational and informational components. Developmental Psychology. 17. 300-312.

McClelland, D.C. (1966). The achieving society. Princeton, NJ: Van Nostrand
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.(2556). คู่มือปฏิบัติงานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน.

ชวิศา กาญจนรัตน์. (2558). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรและแรงจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จิตวดี เนียมสุวรรณ. (2554). “รูปแบบภาวะผู้นำ แรงจูงใจภายในที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของพนักงาน กรณีศึกษา ธนาคารกรุงไทย จำกัดมหาชน. “วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิมมิกา เครือเนตร. (2554). “ภาวะผู้นำกับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด.” วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

นฤมล จันทร์พร. (2557). บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามความคาดหวังของประชาชนหลังประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 กรณีศึกษา: อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มุกทิกา สุกรณ์. (2558). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรและแรงจูงใจภายในการปฏิบัติงานและประสิทธิผลองค์กร กรณีศึกษา การประปานครหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล